

7.10.2015

Eduskunnalle ja Valtioneuvostolle
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Eduskuntaryhmät

Elämäkatsomustiedon avaaminen kaikille mahdolliseksi katsomusaineeksi

Esitämme kunnioittavasti elämäkatsomustiedon avaamista kaikille mahdolliseksi valittavaksi katsomusaineeksi uskonnon rinnalle. Avaamista tukevat ihmisten yhdenvertaisen kohtelun perusoikeus, lasten ja nuorten oikeudet sekä oppiaineen myönteinen kehitys. Peruskoulun ja lukion uudet opetussuunnitelmat, jotka tulevat voimaan elokuussa 2016, antavat hyvän virikkeen lakiteknisesti helppoon uudistukseen eduskunnassa.

Vuonna 1985 syntynyttä elämäkatsomustietoa kehitettiin aluksi uskonnollisiin yhdyskuntiin kuulumattomien katsomusaineena. 2000-luvulla sitä ovat eräin ehdoin voineet opiskella myös muiden uskonnollisten yhdyskuntien kuin evankelis-luterilaisen ja ortodoksisen kirkon jäsenet. Nyt on aika antaa kaikille peruskoulun oppilaiden huoltajille sekä lukiolaisille mahdollisuus valita oppilaan perheen ja lukiolaisen katsomuksellista identiteettiä parhaiten vastaava katsomusaine.

Viittaamme myös Lapsiasiavaltuutetun toimiston lausuntoon 5.11.2015 Eduskunnan sivistysvaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi perusopetuslain 13 §:n ja lukiolain 9 §:n muuttamisesta: *”Lapsiasiavaltuutettu toteaa lopuksi, että myöskään elämäkatsomustiedon opetukseen osallistumista koskeva sääntely ei täytä yhdenvertaisuudelle asetettuja vaatimuksia. Evankelisluterilaiseen tai ortodoksiseen uskontokuntaan kuuluva oppilas, jolle on tarjolla oman uskontokuntansa mukaista uskonnonopetusta, ei voi osallistua elämäkatsomustiedon opetukseen. Tämä valinnainen mahdollisuus on vain muihin uskontokuntiin kuuluvilla tai uskontokuntiin kuulumattomilla oppilailla.”*

Yhteiskunnan lisäksi myös perheet ovat usein monimuotoisia ja muuttuvia. Vauvaiässä tehtyjen lapsen uskonnollista asemaa koskevien päätösten ei ole perusteltua enää rajata tiukasti oppijoille mahdollisia oppiaineita peruskoulussa ja lukiossa. Niinpä Peruskoululain 13 §:n ensimmäisestä momentista on perusteltua poistaa seuraava, oppilaiden enemmistön uskontoon viittaava virke: ”Tähän uskonnolliseen yhdyskuntaan kuuluvat oppilaat osallistuvat oman uskontonsa opetukseen.” Ja lukiolaissa vastaavassa virkkeessä puhutaan opiskelijoista.

Helsingissä 5.10.2015

Suomen Humanistiliitto ry

Vapaa-ajattelijain Liitto ry

Irma Peiponen
puheenjohtaja

Petri Karisma
puheenjohtaja